

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE
pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ: La inițiativa Ministerului Afacerilor Interne, având în vedere, în principal:

- a) Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată la data de 5 iunie 2018 în cauza C-673/16¹ având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată de către Curtea Constituțională a României în temeiul art.267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- b) Decizia Curții Constituționale a României nr. 534/2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 alin. (2) și (4) din Codul Civil.

2.2 Descrierea situației actuale

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) s-a pronunțat, în cauza C-673/16, ca urmare a sesizării acesteia de către instanța română de contencios constituțional, reținând următoarele:

„1) Într-o situație în care un cetățean al Uniunii a făcut uz de libertatea sa de circulație deplasându-se și locuind efectiv, în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE, într-un alt stat membru decât cel a cărui cetățenie o deține și a întemeiat sau a consolidat cu această ocazie o viață de familie cu un resortisant al unui stat terț, de același sex, de care este legat printr-o căsătorie legal încheiată în statul membru gazdă, articolul 21 alineatul (1) al TFUE trebuie să fie interpretat în sensul că se opune ca autoritățile competente ale statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii să refuze acordarea unui drept de ședere pe teritoriul acestui stat membru resortisantului menționat, pentru motivul că dreptul statului membru menționat nu prevede căsătoria între persoane de același sex.

2) Articolul 21 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, resortisantul unui stat terț, de același sex ca cetățeanul Uniunii, a cărui căsătorie cu acesta din urmă a fost încheiată într-un stat membru conform dreptului acestui stat, dispune de un drept de ședere pe o perioadă mai mare de trei luni pe teritoriul statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii. Acest drept de ședere derivat nu poate fi supus unor condiții mai stricte decât cele prevăzute la articolul 7 din Directiva 2004/38/CE.”

Examinând inclusiv hotărârea CJUE amintită anterior, Curtea Constituțională a României a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.277 alin.(2) și (4) din Codul civil, constatându-se că acestea sunt constituționale în măsura în care permit acordarea dreptului de ședere pe teritoriul statului român, în condițiile stipulate de dreptul european, soților - cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene și/sau cetățeni ai statelor terțe - din căsătoriile dintre persoane de același sex, încheiate sau contractate într-un stat membru al Uniunii Europene.

În prezent, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, condiționează acordarea dreptului de ședere pentru

¹ Trimitere preliminară – Cetățenia Uniunii – Articolul 21 TFUE – Dreptul cetățenilor Uniunii de liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre – Directiva 2004/38/CE – Articolul 3 – Beneficiari – Membri de familie ai cetățeanului Uniunii – Articolul 2 punctul 2 litera (a) – Noțiunea «soț» – Căsătorie între persoane de același sex – Articolul 7 – Drept de ședere pe o perioadă mai mare de trei luni – Drepturi fundamentale”;

membrul de familie al unui cetățean român căsătorit în alt stat membru al Uniunii Europene, de transcrierea în registrul național de stare civilă a certificatului de căsătorie, însă transcrierea certificatului nu poate fi făcută în conformitate cu legislația națională, pentru căsătoriile încheiate în străinătate între persoane de același sex.

Astfel, prin proiectul de act normativ se are în vedere soluționarea problemei expusă anterior, prin modificarea în mod corespunzător a art. 46 și 62 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vizând strict înlăturarea cerinței transcrierii certificatului de căsătorie exclusiv în scopul exercitării drepturilor ce privesc libera circulație a persoanelor în cadrul Uniunii Europene.

Înlăturarea, pentru un scop determinat, a cerinței transcrierii nu reprezintă o recunoaștere pe teritoriul României a efectelor căsătoriilor încheiate între persoane de același sex, statele membre ale Uniunii Europene având vocația de a decide, în mod suveran, dacă permit sau nu încheierea unor astfel de căsătorii pe teritoriul lor sau dacă recunosc, pe propriul teritoriu, efectele unor astfel de căsătorii încheiate în alte state membre.

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ are ca obiect completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, după cum urmează:

- completarea art.46 și 62 astfel încât să fie eliminată condiționarea acordării dreptului de ședere pentru membrul de familie al unui cetățean român căsătorit în alt stat membru al Uniunii Europene, de transcrierea în registrul național de stare civilă a certificatului de căsătorie între persoane de același sex. Modificarea propusă are în vedere doar înlăturarea cerinței transcrierii certificatului de căsătorie, exclusiv în scopul exercitării drepturilor ce privesc libera circulație a persoanelor în cadrul Uniunii Europene.

- completarea art.88 alin.(2) prin indicarea străinilor exonerati de la obligativitatea obținerii vizei, cărora le încetează dreptul de ședere ca urmare a nerespectării scopului declarat la intrarea pe teritoriul României ori a încălcării reglementărilor referitoare la angajarea în muncă a străinilor, astfel încât și în cazul acestora să fie opozabil termenul pentru plecare voluntară (15 zile de la comunicarea deciziei de returnare).

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de lege reglementează o soluție de tehnică, prin modificarea în mod corespunzător a art. 46 și 62 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în scopul permiterii exercitării drepturilor ce privesc libera circulație a persoanelor în cadrul Uniunii Europene.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.9 Alte informații						
Nu este cazul.						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv cheltuieli cu privire la cheltuieli și venituri						
-în mii lei (RON)-						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p> <p>Nu este cazul.</p>						
<p>4.8 Alte informații</p> <p>Nu este cazul.</p>						
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>						
<p>5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>						
<p>5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>						
<p>5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor care transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p>						
<p>5.3.1 Măsurile normative necesare transunerii directivelor UE</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>						
<p>5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>						
<p>5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-673/16 având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea Constituțională (România), prin decizia din 29 noiembrie 2016, primită de Curte la 30 decembrie 2016.</p> <p>Prin decizia anterior amintită, Curtea a hotărât că:</p> <p>„1) Într-o situație în care un cetățean al Uniunii a făcut uz de libertatea sa de circulație deplasându-se și locuind efectiv, în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE², într-un alt stat membru decât cel a cărui cetățenie o deține și a întemeiat sau a consolidat cu această ocazie o viață de familie cu un resortisant al unui stat terț, de același sex, de care este legat printr-o căsătorie legal încheiată în statul membru gazdă, articolul 21 alineatul (1) al TFUE trebuie să fie interpretat în sensul că se opune ca autoritățile competente ale statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii să refuze acordarea unui drept de ședere pe teritoriul acestui stat membru resortisantului menționat, pentru motivul că dreptul statului membru menționat nu prevede căsătoria între persoane de același sex.</p> <p>2) Articolul 21 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, resortisantul unui stat terț, de același sex ca cetățeanul Uniunii, a cărui căsătorie cu acesta din urmă a fost încheiată într-un stat membru conform dreptului acestui stat, dispune de un drept de ședere</p>						

² a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE.

pe o perioadă mai mare de trei luni pe teritoriul statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii. Acest drept de ședere derivat nu poate fi supus unor condiții mai stricte decât cele prevăzute la articolul 7 din Directiva 2004/38.”
5.5 Alte acte normative și/sau documentele internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6 Alte informații
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2 Informații privind procesul de consultarea cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect de act normativ urmează a fi supus avizării: a) Consiliului Legislativ
6.6 Alte informații
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare, fiind afișat pe pagina de internet a M.A.I. la data de 05.07.2023.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2 Alte informații Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, proiectul **Legii pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România**, a fost însușit de instituțiile interesate.

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

Cătălin-Marian PREDOIU

AVIZĂM

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Luminița-Teodora ODOBESCU

Alina-Ștefania GORGHIU